

BELEIDSPLAN 2018-2019 STICHTING DE EINDER

Visie en Missie van De Einder

De visie en missie van De Einder is het bespreekbaar en uitvoerbaar maken van een humane dood in eigen regie.

Onder een humane dood in eigen regie rekent De Einder zowel het beslissings- en uitvoeringsproces rond het bewerkstelligen van de eigen dood door het inschakelen van een arts die euthanasie in de zin van de euthanasiewet verleent als het bewerkstelligen van de eigen dood na – hetzij met hetzij zonder interferentie van dierbaren of professionals - een zorgvuldig afwegingsproces te hebben doorlopen dat resulteert in een van de drie humane methoden om uit het leven te stappen, t.w. het bewust stoppen met eten en drinken, het inhaleren van dodelijke gassen of het zonder tussenkomst van een arts innemen van dodelijke medicijnen of andere substanties die een vreedzame dood tot gevolg hebben.

Met andere woorden, zowel wanneer een arts het verzoek van een patiënt inwilligt om hem euthanasie te verlenen als wanneer iemand zonder arts op een zorgvuldige wijze vreedzame middelen gebruikt om uit het leven te stappen, is in de visie van De Einder van een humane dood in eigen regie sprake. Een humane dood in eigen regie omvat dus zowel artseneuthanasie als zelfeuthanasie.

Wegen om het doel van De Einder te bereiken

Het doorverwijzen naar consulenten

Trachten te voorkomen dat mensen van gruwelijke zelfdodingsmethoden en – middelen gebruik maken, doet De Einder door mensen die zich met vragen rond zelfdoding tot haar wenden, door te verwijzen naar door De Einder gefaciliteerde consulenten. Deze consulenten zijn bekend met wat humane methoden en middelen zijn. Zij verstrekken daarover informatie, doen aan begeleiding en geven morele steun.

De Einder acht het van belang dat hulpvragers kunnen rekruteren uit een pool van professionele consulenten. Professionele stervensbegeleiding vereist een opleidingsinstituut. NVVE overweegt het opzetten van een Levenseindeacademie. Daar waar De Einder NVVE hierbij middels uitwisseling van knowhow en expertise van consulenten kan steunen, zal zij zich daar volgaarne voor inzetten.

De Einder acht het verder van belang dat mensen die een humane dood in eigen

regie overwegen tot een zorgvuldige en afgewogen besluitvorming komen en dat zij in harmonie met hun sociale omgeving afscheid van de wereld nemen. Begeleiding door een objectieve buitenstaander die zowel tegenover de hulpvrager distantie kan opbrengen als hem morele steun biedt bij zijn besluitvormingsproces, helpt daarbij. Aantekening verdient in dit verband dat ook de mensen die voor niets anders dan de autonome route willen gaan en vanuit dat oogpunt louter instrumenteel van de diensten van de consulent gebruik willen maken, het als bevrijdend ervaren dat zij het gesprek met de consulent zijn aangegaan. De intimiteit die dat gesprek biedt, staat hen toe om in een sfeer van vredige berusting - en ook wel dankbaarheid - het leven vaarwel te zeggen. Het is in dat licht dat De Einder zich zal inzetten om wat de autonome route betreft, ook het geluid te laten horen dat autonomie begeleiding door een consulent niet uitsluit.

Het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek naar de mogelijkheden om de noden van hulpvragers te lenigen

Trachten het onderwerp van zelfdoding uit de taboesfeer te halen om er doelgericht mee aan de slag te kunnen gaan (in die zin dat helder wordt wat de noden van de hulpvragers zijn en hoe daaraan het beste kan worden beantwoord), doet De Einder door data te verzamelen die in de breedste zin des woord verband houden met een humane dood in eigen regie en door dat materiaal ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek ter beschikking te stellen.

Om de noden van de hulpvragers te lenigen, is nodig dat er zicht op de hulpvragers en bekendheid is met wat hun noden zijn. Er is nog te weinig wetenschappelijk onderzoek daarnaar gedaan.

Wat wetenschappelijk onderzoek aangaat, onderhoudt De Einder contact met Amsterdam UMC. Al enige jaren wordt daar onderzoek gedaan naar niet-medische hulp bij een humane dood in eigen regie. Sinds kort zijn er vanuit Amsterdam UMC ook contacten hierover met AMC-UvA en het plan is gerezen om een gezamenlijk onderzoek naar niet-medische hulp bij een humane dood op te zetten

Het gezamenlijk onderzoek is gericht op het verzamelen van informatie bij hulpverleners die niet-medische hulp bij zelfdoding bieden aan en/of hulpverleners die contact hebben met mensen die zelf op zorgvuldige wijze uit het leven willen stappen. Met deze informatie wordt beoogd in kaart te brengen welke mensen deze weg kiezen, inzicht te verkrijgen in de onderliggende problematiek en eerdere hulpverlening, de ontvangen niet-medische hulp bij zelfdoding en – indien een zelfgekozen levenseinde daarop volgt – informatie over de uitvoering van de zelfdoding. Naast het verkrijgen van een volledig beeld over (de hulpverlening aan) mensen die kiezen voor een zorgvuldig zelfgekozen levenseinde worden de resultaten ook gebruikt om te analyseren waar de huidige hulpverlening en uitvoering van de WTL verbeterd kunnen worden.

De Einder wil hieraan een bijdrage leveren door - behalve het verstrekken van informatie – ernaar toe te werken dat de diverse betrokkenen die de informatie aanleveren zulks doen via een min of meer geüniformiseerd registratiesysteem.

Het opzetten van een denktank om “het recht op sterven” wettelijk te verankeren

Haar doelstelling om algemeen geaccepteerd te krijgen dat een mens die liever niet in leven wil zijn, dat leven op een menswaardige wijze mag beëindigen, tracht De Einder te realiseren door het opzetten van een denktank die de eerste zaadjes zaait om het recht op sterven in een mensenrechtenconventie wettelijk verankerd te krijgen. Analooq aan de wijze waarop in de 18de eeuw de grondslagen zijn gelegd voor een “recht op leven” dat uiteindelijk in de 20ste eeuw internationale erkenning gekregen heeft, wordt gewerkt aan de filosofisch-politieke fundamenten ten behoeve van de erkenning van een recht op sterven.

Onder een recht op sterven wordt verstaan dat het maatschappelijk bestel erop ingericht is dat iemand met een doodswens die de gevolgen van het uitvoeren van die wens helemaal overziet en in het kader van de uitvoering met de gerechtvaardigde belangen van anderen rekening houdt, toegang heeft tot een veilig en betrouwbaar middel dat een vreedzame zelfgekozen dood tot gevolg heeft en/of beroep op iemand kan doen die in zijn wens om vreedzaam te sterven wil bewilligen.

Het ligt in de lijn der verwachtingen dat de gedachtewisselingen die hierover gestart zijn met Niek Kok, politicoloog die als wetenschappelijk medewerker aan een politiek onderzoeksbureau verbonden is, in de komende jaren worden voortgezet en dat daarbij de kring van reflectanten op het onderwerp wordt uitgebreid.

Het samenwerken met andere organisaties die op het vlak van een humane dood in eigen regie actief zijn

Trachten het ertoe te leiden dat in externe zin de diverse organisaties die op het vlak van een humane dood in eigen regie actief zijn hun gelederen naar buiten gesloten houden en dat zij intern elkaar zoveel mogelijk feedback geven, enerzijds om inspiratie aan elkaar te ontlennen en anderzijds om op verbeteringen gefocust te zijn.

Zowel in nationaal als in internationaal verband is opvallend dat er bij de opposanten van een humane dood in eigen regie van grote eendracht in hun strijd tegen andersdenkenden sprake is en dat op het veld van de voorvechters van een humane dood in eigen regie meer tegen elkaar gevochten wordt dan tegen hen die een humane dood in eigen regie willen verijdelen.

De Einder mikt erop om zowel door positieve feedback ervoor te zorgen dat de protagonisten van een goede dood aan elkaar elan ontlennen als op het door kritische feedback voorkomen dat er fouten worden gemaakt die de “right to die-bewegingen” volgens gangbare maatschappelijke opvattingen in diskrediet brengen.

Fondsenwerving

De Einder ontvangt geen subsidies. Alle fondsen bestaan uit donaties en legaten van mensen die de doelstellingen een warm hart toedragen.

Beheer van het vermogen

Mede gezien de herkomst van de financiële middelen voert De Einder een sober financieel beleid. De structurele (overhead)uitgaven worden tot een minimum beperkt en zoveel mogelijk gedekt door de structurele inkomsten.

Besteding van het vermogen

De uitgaven van De Einder bestaan, naast de hiervoor genoemde overheadsuitgaven, uit financiering van projecten gericht op informatie en communicatie over de doelstellingen van De Einder, uit scholingsuitgaven voor de consultants en indien nodig uit aan de consultants te verstrekken juridische bijstand.

Nakende investeringen

Het onderzoek aan de hand van welk registratiesysteem het in kaart brengen van gegevens van statistische aard over de levenseindeproblematiek in Nederland het beste kan plaatsvinden, verkeert in de afrondende fase. Dat registratiesysteem moet zowel wetenschappelijke relevantie hebben als bruikbaar zijn om op overzichtelijke wijze de contacten tussen hulpvragers en De Einder; tussen hulpvragers en de consultants en tussen de consultants en De Einder te coördineren. Het is de intentie om de bouw van het registratiesysteem zo snel mogelijk te starten en daartoe passende investeringen te verrichten.
